

18.9.23
24. Ατλ. Μοδ. 18.9.23
ΟΤΙΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ μετά την ένδοξον προκλήθεισαν
κατάσχεσιν του Έλληνικού μετώπου της Μικρασίας εύρέθη-
σαν άνελπίστως εις την Σμύρνην, όλα αι προσπάθειαι της
Έλληνικής Κυβερνήσεως της εποχής εκείνης έστράφησαν εις
την Θράκην όπου τα Τουρκικά στρατεύματα έμποδιζόμενα υπό
της Συμμαχικής κατοχής της Κωνσταντινουπόλεως δέν ήδύ-
ναντο νά φθάσουν. Ο φόβος ότι ή Έλληνική εκείνη έπασχία
ένεδέχετο νά γαθή δέν είσχετο εις την σκέψιν ούδενός διότι
τότε ούδεις κίνδυνος ήπείλει την Θράκην. Ο Έλληνικός
Στρατός εκεί είχε μείνη άνεπηρέαστος από την Μικρασιατι-
κήν συμφοράν και τα σώματα του Βορείου Μικρασιατικού
συνγκροτήματος τα όποια είχαν υποχωρήσει μαχόμενα και κα-
νονικώς εις την Προποντίδα μεταδιβασθέντα εκείθεν εις την
Θράκην, διετήρουν τούς σχηματισμούς των και ήσαν πληρέ-
στατα εις θέσιν ν' άνασυνταχθούν, ως άλλως τε απέδειξαν
αυτά τα γεγονότα.

Η ΘΡΑΚΗ δέν έκινδύνευεν εις τας άρχάς του Σεπτεμ-
βρίου του 1922, ούτε θα έκινδύνευε σήμερον άν ο Έλληνικός
Στρατός δέν απέχωρει εκείθεν και ο Έλληνικός Στρατός
επ'είμενος εις τας ίδίας του δυνάμεις και εις την ίδίαν του
πρωτοβουλίαν δέν θα έξεκένωνε ποτέ την Θράκην ως είναι
πληρέστατα εις θέσιν νά βεβαιώσουν όσοι την εποχήν εκείνην
εύρισκοντο έντός των πραγμάτων. Η Έλληνική Κυβέρνη-
σις είχε λάβη σύντονα μέτρα διά την άνασυνγκρότησιν του
Θρακακού μετώπου, ο πρωθυπουργός Τριανταφυλλάκος παρ'
όλα τα άλλα σφάλματά του ήτο κύριος της κατάστασεως,
στρατιώται του Μικρασιατικού Μετώπου άπολυόμενοι των τά-
ξεών των έσπευδον νά υπηρετήσουν ως έθελοντα εις την
Θράκην, και οι Λάκωνες έφεδροι διά τηλεγραφημάτων προς
τον Βασιλέα Κωνσταντίνον παρεκάλουν νά σταλύν εις την
Θράκην όπως άποπλύνουν την Βενιζελικήν προδοσίαν της
Μικρασίας. Ολόκληροι ήλικια επιστράται της Μακεδονίας
ήκουόντο νά άποστρατευθύν γάρον της Ανατολικής Θράκης,
της οποίας ο Έλληνικός πληθυσμός εξήτει μόνον όπλα διά
νά οργανωθή και δοθή προς το άγερón του Στρατού. Αυ-
τή ήτο ή κατάσταση όταν έξερχόγη το κίνημα της Μυτιλήνης
και όταν ο Πλαστήρας με τον Γονατάν έπ' κεφαλής δεκα-
πέντε χιλιάδων στρατού διαταχθέντες νά επιδιβάσθωσι διά
Ραιδεστών έπλευσαν εις το Αιγαίον και εκείθεν κατέλαβον
τάς Αθήνας.

ΟΙ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΑΙ εύθως εξ άρχής άντιληφθέντες
ότι είχαν συμφέρον νά προσοικειωθώσι την συμπάθειαν του
Έλληνικού Λαού, έσπευσαν νά διακηρύξουν ότι ο λόγος διά
τον όποιον είχαν άνταρτήν το καθεστώς ήτο πρώτον ή αντι-
παράστασις του Βασιλέως και της Κυβερνήσεως διά προσώ-
πων τα όποια θα άπύλων της εμπιστοσύνης της Αντάντι, ή
διάνοιαν της Έθνοσυνελεύσεως και Η ΔΙΑΣΦΩΣΙΣ ΤΗΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΘΡΑΚΗΣ. Αυτός ο Πλαστήρας έρω-
νήθει κατά τας πρώτας ήμέρας της επιτυχίας του περι των
προθέσεων της Επαναστάσεως έδήλου ότι οι άρχηγοί της θα
παρέμενον μόνον επ' τρεις ή τέσσαρας ήμέρας εις τας Αθή-
νας μεθ' ο θα άπύρχοντο και αυτοί εις την Θράκην όπως έ-
νωθώσι μετά του Στρατού. Και τέλος αυτός ο σημερινός
άρχηγός του Στρατού στρατηγός Παγκάλος έδήλου ότι ή
Έλλάς ήδύνατο νά σώσει την Θράκην τον Σεπτέμβριον του
1922 και ότι «ΑΝ ΧΑΣΩΜΕΝ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΗΝ ΘΡΑ-
ΚΗΝ ΑΥΤΟ ΘΑ ΕΙΠΗ ΟΤΙ ΘΕΛΟΜΕΝ ΝΑ ΤΗΝ
ΧΑΣΩΜΕΝ ΚΑΙ ΟΧΙ ΟΤΙ ΑΔΥΝΑΤΟΥΜΕΝ ΝΑ ΤΗΝ
ΚΡΑΤΗΣΩΜΕΝ». Αυτά ήσαν τα λόγια του Παγκάλου
όλίγας ώρας πριν ή ληφθή εις τας Αθήνας το τηλεγράφων
του Βενιζέλου, όν ή Επαναστάσις προσεπάθει τότε νά διο-
ρίση πληρεξούσιον της Ελλάδος εις την Εύρώπην.

ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ όμως τότε; Ο Βενιζέλος ο όποιος υπε-
τίθετο ότι είχε τα μέσα με την Αντάντι και ο όποιος είχε κάμη
όλην την φασαρίαν διά νά γίνη γενικός διαχειριστής των γε-
νικών υποθέσεων της Ελλάδος, είχαν ήδη λάβη τα τηλεγρα-
φήματα των Πλαστήραίων οίτινες τον έκάλουν νά αναλάβη
εις το έξωτερικόν την γενικήν των αντιπροσωπείαν. Έθετεν
όμως ένα όρον και αυτόν έπρεπε νά τον παραδεχθούν οι Ε-
παναστάται άν ήθελαν την βοήθειάν του και αυτός ο όρος
συνίστατο εις την άμεσον και άνευ όρων παράδοσιν της Α-
νατολικής Θράκης πριν άκόμη υπογραφή ή σύμβασις της
άναχωχής εις τα Μουδανιά. Αυτό άπ'ήτει τηλεσιγραφικώς
ο Βενιζέλος.

Η ΒΕΝΙΖΕΛΙΚΗ προπαγάνδα τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διέ-
διδεν ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἐνθαρρυνθέντες ἀπὸ τὰς εὐκόλους των
νίκας, δὲν θὰ ἐσταμάτων εἰς τὴν ἀξίωσιν τῆς Θράκης ἀλλὰ
θὰ ἀπῆτουν καὶ τὴν ἀπέλασιν ὅλων τῶν ἐν . Τουρκία Ἑλλή-
νων, τὴν καταβολὴν χρηματικῆς ἀποζημιώσεως καὶ τὴν εἰς
αὐτοὺς παράδοσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου. Ὁ Βενιζέλος
διαφωνῶν κατὰ τοῦτο πρὸς τὴν ἀντίληψιν τῆς πλειονότητος
τῶν Ἑλλήνων οἵτινες γνωρίζουν ὅτι ὁ Τοῦρκος εἶναι ἀχόρ-
ταγος καὶ ζητεῖ πάντοτε περισσότερα τῶν ὅσων λαμβάνει ἔ-
σπευσε νὰ παραδώσῃ τὴν Θράκην ἄνευ ἀνταλλαγμάτων ἀμέ-
σως ἀπὸ τὴν ἀνακωχήν, ἀντὶ νὰ τὴν κρατήσῃ καὶ γὰ τὴν με-
ταχειρισθῇ εἰς τὸ συνέδριον τῆς εἰρήνης.

Η ΣΥΝΕΠΕΙΑ τοῦ σφάλματος τούτου ἦτο ὅποια ἀνε-
μένετο. Οἱ Τοῦρκοι ἐπῆραν τὴν Θράκην εἰς τὰ Μουδανιά
τὴν ἐλησιμόνησαν κατόπιν καὶ παρουσιάσθησαν εἰς τὴν Λω-
ζάννην μὲ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τοῦ προγράμματός των, τὸ
πρῶτον μέρος τοῦ ὁποίου ἐφήρμοσαν, ἀπελάσαντες ἀπὸ τὸ
Ὀθωμανικὸν ἔδαφος δύο ἑκατομμύρια Ἑλλήνων, καὶ εἰσελ-
θόντες ἤδη αἰσίως εἰς τὸ δεύτερον τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὰς ἀπο-
ζημιώσεις. Καὶ ἐνῶ ὅλα αὐτὰ ἔγειναν ὥς νὰ ἦσαν γραμμέ-
να προκαταβολικῶς εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὁ Βενιζέ-
λος παραμένει ἀκόμη εἰς τὴν Λωζάννην καὶ συζητεῖ, ἐνῶ οἱ
Πλαστηραῖοι ἀναιδέστατα ἀπειλοῦν ΤΩΡΑ γὰ πολεμήσουν
διὰ τὴν Θράκην.